

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	55629 Спеціальна освіта. Інклюзивна освіта
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	016 Спеціальна освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	55629
Назва ОП	Спеціальна освіта. Інклюзивна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Бондаренко Юлія Анатоліївна, Здір Дарина Русланівна, Мамічева Олена Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	21.09.2023 р. – 23.09.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://office.naq.gov.ua/01f3b0e5-5eba-4bbe-8a8b-53b64258c3d2>

Програма візиту експертної групи <blob:https://office.naq.gov.ua/394a09eb-0feb-4752-89ee-32b193bec8c4>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

За підсумками роботи ЕГ під час попереднього аналізу відомостей про самооцінювання освітньо-професійної програми Спеціальна освіта. Інклюзивна освіта (далі ОПП СО.ІО.), галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 016 Спеціальна освіта, рівень вищої освіти «Магістр», дистанційного онлайн-візиту, установчих та нормативних документів закладу, проведення зустрічей із різними фокус-групами, з'ясовано, що ЗВО нині є провідним регіональним центром здобуття вищої освіти (далі – ВО) за спеціальністю 016 СО. Освітній процес у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (далі ВНУ) за заявленою для проведення акредитації ОП функціонує належним чином, програма є актуальною, враховуючи сучасні тенденції, вимоги ринку праці, інтереси стейкхолдерів, вимоги роботодавців, напрями розвитку спеціальності та ЗВО. Професійна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації освітньої програми, в тому числі й за сумісництвом, задіяних професіоналів-практиків до аудиторних занять, сприяє досягненню визначених відповідною програмою цілей. Матеріально-технічне та освітнє середовище університету дає змогу задовольнити освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти. ВНУ імені Лесі Українки має достатньо організаційно-управлінських, інтелектуальних, людських ресурсів для подальшого удосконалення освітньої програми. Разом із тим, підлягають доопрацювання питання ОП, щодо посилення змісту обов'язкових ОК, які будуть сприяти формуванню в повному обсязі, компетентностей вчителя-дефектолога (тифлопедагога), вчителя-дефектолога (сурдопедагога), вчителя-дефектолога (ортопедагога) задля підтвердження освітньої кваліфікації «магістр зі спеціальної освіти» як фахівця широкого профілю. Отже, ОПП СО.ІО має перспективи для подальшого, розвитку та вдосконалення в майбутньому, а результати акредитаційної експертизи дають підстави членам ЕГ зробити висновки щодо її відповідності рівню В з а всіма критеріями, що засвідчує наявність незначних недоліків, які можуть бути усунені в короткі терміни, та рівню Е за критеріями 2 і 4, що можуть бути усунені протягом одного року.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Врахування регіонального аспекту підготовки фахівців та сучасного вітчизняного освітнього простору, а саме за спеціальністю 016 Спеціальна освіта. 2. Міждисциплінарний підхід до формування у здобувачів вищої освіти системи компетентностей у сфері спеціальної та інклюзивної освіти. 3. Відпрацювання здобувачами практичних навичок в роботі з дітьми з порушеннями психофізичного розвитку на базі створених фахових аудиторій-локацій ЗВО «Мовограй» і «Розумаха», Інклюзивний хаб, коворкінг-центр тощо. 4. Функціонування правил валідації результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. 5. Популяризація питань академічної доброчесності, зокрема Університет став фіналістом проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» серед 153 ЗВО України, отримав відзнаку від Ради Європи (м. Страсбург) за участь у міжнародному конкурсі «Найкращі практики із сприяння академічній доброчесності». 6. Дієва система стимулювання НПП до професійного розвитку і досконалоті у викладанні, зокрема відбувається : диференційований розподіл годин навчального навантаження відповідно до займаної посади, зменшення його обсягу за різні види науково-педагогічної діяльності (публікації статей у журналах Scopus і Web of Science, виконання обов'язків гаранта ОП та ін.). 7. Всебічна підтримка здобувачів вищої освіти на всіх рівнях (консультативний, освітній, інформаційний, соціальний, психологічний): у ЗВО діє відділ молодіжної політики та соціальної роботи, юридичний відділ та юридична клініка «Ad Astra», профком студентів, центр духовно-психологічної підтримки населення у стресових ситуаціях та психологічна служба; на сайті університету у розділі «Куди звернутися студенту, якщо?» розміщено номери телефонів, адреси розташування відділів та відповідних структурних підрозділів, питання, з яких можна звернутися за допомогою.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Форми та методи навчання і викладання на ОПП СО.ІО частково формують заявлені в ОП цілі та ПРН, оскільки не забезпечують формування фахових компетентностей «універсального» вчителя-дефектолога за спеціалізаціями: 016.03 – ортопедагогіка, 016.04 – сурдопедагогіка, 016.05 – тифлопедагогіка. Оцінювання за окремі види діяльності під час практичних занять недиференційовано. Відсутнє розміщення у вільному доступі анкетування роботодавців, узагальнених його результатів щодо оновлення та покращення даної ОП. Відсутність практики академічної мобільності ЗО. Недостатнє навчально-методичне забезпечення для формування фахових компетентностей вчителя-дефектолога за спеціалізаціями 016.03 – ортопедагогіка, 016.04 – сурдопедагогіка, 016.05 – тифлопедагогіка: проведення діагностичної і корекційно-розвиткової роботи з дітьми з порушеннями зору, слуху, ОРА. Оформлення структурно-логічної схеми є незрозумілим для сприйняття учасниками освітнього процесу, оскільки може призвести до порушення розуміння логічності поєднання та наступності ОК. Посилання на сайті не завжди є активними (відгуки та рецензії на ОП 2022 року, протоколи обговорення ОП 2022-2023 року), що ускладнює інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Рекомендації: Додати до циклу професійної підготовки ОП ОК, що формують професійні компетентності магістра зі спеціальної освіти з всіма спеціалізаціями, зокрема вчителя-дефектолога (тифлопедагога), (сурдопедагога), вчителя-дефектолога (ортопедагога) або конкретизувати спеціалізацію даної ОП (наприклад, 016 Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта) /016 Спеціальна освіта (Логопедія. Інклюзивна освіта) (до кінця навчального року). Представити у межах кожного ОК диференційовану систему оцінювання за різні види діяльності на практичних заняттях (на платформі MOODL/силабусах ОК) (до кінця навчального року). Висвітлювати постійно результати анкетування роботодавців у відкритому доступі на заявленій вебсторінці факультету: <http://surl.li/edhvx> (вкладка Спеціальна освіта, лінк Анкети та аналіз анкетування) (до кінця навчального року). Запровадити внутрішню та зовнішню академічну мобільність ЗО відповідно до укладених угод (до кінця навчального року) . Посилити навчально-методичне забезпечення (посібники, комп'ютерні програми для роботи з шрифтом Брайля,

для створення аудіо-опису текстів, навчання та розвитку слабочуючих і глухих дітей, звукові книги тощо), придбати відповідне обладнання для формування фахових компетентностей вчителя-дефектолога (за всіма спеціалізаціями), зокрема проведення діагностичної і корекційно-розвиткової роботи з дітьми з порушеннями зору, слуху, ОРА (до кінця навчального року). Доречно розробити більш зрозумілий формат оформлення структурно-логічної схеми ОК ОПП, задля розуміння учасниками освітнього процесу логічності поєднання та наступності ОК. Забезпечувати постійно доступність посилань та своєчасне розміщення інформації на веб-сторінках Університету (до кінця навчального року).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОПП: <https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-pedahohichnoyi-osvity-ta-sotsialnoyi-roboty> (підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти дітей з порушеннями психофізичного розвитку різних вікових груп) узгоджуються зі: Стратегією розвитку ВНУ імені Лесі Українки на 2020–2024 рр., що розміщена на офіційному вебсайті: https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-05/Strategy_VNU.pdf та Програмою реалізації стратегії розвитку Університету: <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/program.pdf>, де визначено: - місію ВНУ ім. Лесі Українки (...створення, зберігання та поширення знання в природничій, суспільній, соціальній, гуманітарній і технічній наукових сферах та галузях охорони здоров'я і національній безпеки. Формування високоосвіченої, національно свідомої, чесною, небайдужою, творчої особистості, здатної незалежно мислити і відповідально діяти згідно з принципами добра та справедливості, для розвитку відкритого і демократичного суспільства), - візію (...ідентичність університету пов'язана з Волинню, Україною й академічним середовищем Європи; -основні характеристики якого - відповідальність, ефективність, прозорість, колегіальність; -фінансово стабільний, з науковими школами, в якому навчальний процес зорієнтовано на якість освіти; -навчальні програми побудовані на принципах "case study" і мають обов'язкове фундаментальне академічне ядро, передбачають вивчення англійської мови (на рівні B2); - здатний забезпечувати гранти, наукові проекти; -тісно співпрацює з роботодавцями; -із сучасним університетським містечком, яке забезпечує потреби студентів у навчальних ресурсах, та - стратегічні цілі університету (...якість освіти задля свободи, прозорості та гідності, ..автономія університету, наука відповідно до пріоритетів європейського дослідницького простору, нові програми, ...популяризація та брендінг волинського регіону...). ООП (СО.ІО) спрямована на набуття академічної кваліфікації для фахівця зі спеціальної освіти та має прикладну орієнтацію.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Відповідно до «Стратегії розвитку ВНУ на 2020-2024 роки» (<https://cutt.ly/n3CDqLu>) цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій і потреб стейкхолдерів, та відгуків активних учасників освітнього процесу, що було підтверджено на зустрічах ЕГ із запрошеними особами: з роботодавцями, здобувачами в.о., академічною спільнотою та випускниками ОП. На сторінці факультету педагогічної освіти та соціальної роботи: <https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-pedahohichnoyi-osvity-ta-sotsialnoyi-roboty>, є посилання на кафедру Спеціальної та інклюзивної освіти <https://vnu.edu.ua/uk/chairs/specialnoyi-ta-inklyuzivnoyi-osviti> де представлено відгуки та рецензії (<http://surl.li/jhogx>) на ОП, зокрема від: директорки ком.установи ІРЦ Мрочко Н.Є., заст.директорки Луцького ліцею №15 Балясевич Л.Я., завідувачки Ресурсного центру ПІО Волинського інституту післядипломної пед.освіти Мазурик Т.В., зав.каф.спец.о.та соц.роботи Полтавського НПУ ім. В.Г. Короленка, докторки пед.наук, проф. Пахомової Н.Г та директорки ЗДО №38 Романюк Л.С. за 2022-2023 р.р., та зведена таблиця пропозицій-рекомендацій 2022-2023 р.р. (<http://surl.li/lpsdj>, <http://surl.li/lpsbi>) Під час існування ОПП проводилися громадські обговорення шляхом: анкетування (<http://surl.li/jhksp>; <http://surl.li/jhktj>; <http://surl.li/jhkun>), засідань кафедри СІО (<https://cutt.ly/6wbzxxvaf>) (протокол № 8 від 13.02.23, №11 від 10.05.23 р.р., надано до НА), круглих столів, зустрічей, конференцій (<http://surl.li/jhleg>, <http://surl.li/jhlan>, <http://surl.li/jhrst>). На зустрічах із роботодавцями, самоврядуванням та здобувачами-магістрами було підтверджено можливість обговорювати освітню програму на засіданнях кафедри, але, коли саме це було учасники зустрічей не пригадали. Керівництво закладу і гарант ОП під час зустрічей фокус-груп запевнили ЕГ, що проводяться опитування здобувачів (відповідь на запит ЕГ: звіт за результатами он-лайн опитувань на тему "Освіта очима студентів"-<https://cutt.ly/Ywbz9Nrf>, обговорення на засіданні ВР факультету, протокол №10 від 10.05.23).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, галузевого та регіонального контексту (<https://cutt.ly/p2Pz4O5>), ринку праці, оскільки ВНУ на сьогоднішній день є провідним регіональним центром здобуття в.о. за спеціальністю 016 СО, що з'ясовано у ході зустрічі з роботодавцями, керівником та менеджментом ЗВО. На ринку праці Волині дійсно широка сфера працевлаштування для випускників даної ОП, а саме фахівців у галузі СО, зокрема вчителів-дефектологів та логопедів, асистентів вчителя, фахівців (консультант) ІРЦ у: спец.з.о. та з.о.з інкл.навч.дітей з поруш.мовл.розвитку, соц.-реаб. центри, заклади, що надають псих.-пед. та кор.-розв. послуги особам з ООП, адже збільшення кільк-ті дітей з ООП вимагає забезпеченості о.з. кваліфікованими фахівцями зі СО. Так, Матвіюк Н.Г., директорка КЗ «Луцький ЗДО (ясла-садок) № 5 КТ Луцької міської ради» та Луканьова Л.О., вих.-методист Ківерцівської філії «Сонечко» Крупівського НРЦ зазначили факт проходження навч.практ.підгот.у 2022р. у червні, з.о. ОП, 54 групи в їх установах, на посадах ас.-вчителя, Потрапелюк Н.А., директор КУ «ІРЦ» Рожищенської, міської ради Луцького району Волинської області, зазначила, що магістрантка Демчук Аліна проходила пр.підготовку на посаді практичного психолога, Мрочко Н.Є., директорка КУ «ІРЦ» Ківерцівської міської ради повідомила, що до їх закладу вони тільки будуть залучати здобувачів для проведення занять та на пр. підготовку на посаду вчителя-дефектолога, а також роботодавці підтвердили факт того, що більшість магістрів цієї програми працевлаштовані за фахом у галузі СО. Під час зустрічей Гарант зазначила, що при формулюванні цілей ОП було використано досвід організації навч.процесу у вітчизняних та європейських університетах, який було отримано викладачами кафедри під час удосконалення ОП: було проаналізовано відповідні ОП в університетах України (Полтавського НПУ ім.В.Г. Короленка, НПУ ім.М.П. Драгоманова, Ужгородського національного університету, Тернопільського НПУ ім.Володимира Гнатюка). Відмінність ОП СО.ІО від програм в інших ЗВО полягає в міждисциплінарному підході до формування у з.в.о. системи компетентностей у сфері спеціальної та інклюзивної освіти. Гарант ОП та НПП кафедри на зустрічах підтвердили також вивчення досвіду програм закордонних університетів в межах наук.-пед. стажування (Брушневська І., Кузава І., Мацюк З., Стасюк Л.) (сертифікати <https://office.naq.gov.ua/v1/accreditation-folder/8908> подано до системи НА), програм підвищення кваліфікації, зокрема враховано досвід реалізації подібних програм іноземними закладами-партнерами: Університет Кардинала Стефана Вишинського, Вища школа економіки та інновацій, Щецинський університет через урахування базових підходів щодо розробки змісту окремих вибірковок ОК «Технології раннього втручання», структурування змісту ОП, формування НП, запровадження дуальної освіти <https://griml.com/2xlcE> (формування індив. планів навч. здобувачів, з вивченням окремих тем за місцем працевлаштування).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОПП СО.ІО було розроблено у 2022 р.і оновлено 2023 р. відповідно Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 28 від 05.01. 2021 р.). Усі компетентності та ПРН Стандарту вищої освіти включені до ОП, яка забезпечує формування загальних і фахових компетентностей. Загальні компетентності ЗК1-ЗК10 формуються під час вивчення дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. Фахові компетентності СК1-СК10 (відповідно стандарту) формуються під час вивчення ОК циклу професійної підготовки- ПП1-ПП7 та ОК практики- ПП 8.1-8.5. за профілем майбутньої професії «Навчальна (організаційно-методична) практика в спеціальних закладах освіти, закладах освіти з інклюзивним навчанням, інклюзивно-ресурсних центрах», «Виробнича (педагогічна) практика на посаді вчителя-дефектолога, фахівця (консультанта) інклюзивно-ресурсного центру», «Адміністративно-управлінська практика». Разом із тим, аналіз силябусів (у переліку нормативних компонентів) <https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/spetsialna-osvita-inklyuzivna-osvita-plan-zatv-2023-r>, показав доцільність підсилення змісту компонент обов'язкової підготовки щодо розгляду питань особливостей вивчення дітей різних категорій з порушеннями психофізичного розвитку (цикл заг.підготовки 4), корекційно-розвиткової роботи з дітьми різних нозологій, а саме: з порушеннями зору, слуху, ОРА (цикл проф.під 2), професійної діяльності вчителя-дефектолога (за спеціалізаціями), що є сучасним підходом до комплексної оцінки фахівців ІРЦ і, загалом, може відобразитися на їх професійній кваліфікації.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП «СО.ІО» 2023 р. та ПРН корелюються з тенденціями розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, відповідають Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти, місії та візії ЗВО з урахуванням рекомендацій та пропозиції стейкхолдерів у 2022-23 р. Під час структурування змісту ОП, формування НП, впровадження елементів дуальної освіти на ОПП,

розробки змісту окремих освітніх компонентів враховано досвід аналогічних вітчизняних та зарубіжних закладів у процесі підготовки фахівців у галузі спеціальної та інклюзивної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Не завжди посилання на сайті кафедри є активними, що іноді обмежує детальний аналіз освітньої програми. Зі слів гаранта ОП це пов'язано з налаштуванням системи сайту закладу. 2. Недостатнє наповнення компонент освітньої програми ЗП4, ПП2, ПП5 осучасненими темами, що забезпечують формування фахових компетентностей «універсального» вчителя-дефектолога за спеціалізаціями: 016.03 – ортопедагогіка, 016.04 – сурдопедагогіка, 016.05 – тифлопедагогіка. Рекомендовано впродовж чотирьох місяців - додати теми, які б посилили зміст компонент обов'язкової підготовки та професійної діяльності вчителя-дефектолога, задля сучасного підходу до комплексної оцінки фахівців ІРЦ та їх професійної кваліфікації; - частіше залучати здобувачів в.о. і стейкхолдерів для обговорення ОП та з метою ознайомлення щодо впровадження результатів опитування.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 1.1-1.3 Критерію 1, рекомендовано доопрацювати підкритерій 1.4 (зміст ОК з метою досягнення ПРН 5, 7, 8, 12). Отже, освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає рівню відповідності В з недоліками, які можна виправити найближчим часом.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП 2023 р. (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-pedahohichnoyi-osvity-ta-sotsialnoyi-roboty>) складає 90 кр. і передбачає: освітні компоненти загальної підготовки –12 кредитів ЄКТС (13,3%), освітні компоненти професійної підготовки – 54 кредити ЄКТС (60%), освітні компоненти за вибором здобувачів вищої освіти – 24 кредити ЄКТС. На ОПП передбачено ПП8.1-8.4 – практичну і науково-дослідницьку практичну підготовку у циклі (ПП8 «Практики») -21 кр.. ПП8.5- переддипломна практика -6 кр.. Підсумкова атестація включає ПП9. Виконання та захист кваліфікаційної роботи (3 кр.) Цикл вибіркового освітніх компонентів, які забезпечують формування у здобувачів вищої освіти додаткових знань та умінь, складає 6 ВД по 4 кр., що становить 26,7% від загального обсягу ОП та відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження здобувачів вищої освіти. Перелік ВК формується за ОПП та розміщений на сайті факультету (<http://surl.li/jjabo>). Теоретичний зміст ОП визначається такими ОК: ЗП2-Наукова комунікація іноземною мовою, ЗП1-Психологія взаємодії, ЗП3-Методика науково-педагогічних досліджень у спеціальній та інклюзивній освіті. Формування професійних навичок з урахуванням специфіки діяльності фахівця спеціальної освіти забезпечується ОК циклу професійної підготовки ПП1-7 «Спеціальна психологія дітей з порушеннями психофізичного розвитку, Корекційно-розвивальна робота з дітьми з порушеннями психофізичного розвитку, Інклюзивна педагогіка і дидактика, практика інклюзивного виховання, Менеджмент у закладах із інклюзивним навчанням, Доступність і універсальний дизайн у закладах спеціальної та інклюзивної освіти». Тиждне аудиторне навантаження ЗО становить 18 год. у 1-му та 2-му семестрах та 16 год. -у 3-му. Кількість заліків та екзаменів не перевищує 8 форм контролю на семестр (Критерій 2, стор. 9 <https://office.naqa.gov.ua/01f3b0e5-5eba-4bbe-8a8b-53b64258c3d2>). Обсяг ОП та її окремих ОК (у кредитах ЄКТС) відповідає Стандарту вищої освіти України за другим (магістерським) рівнем, ступенем магістра, з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта, затвердженого і введеного в дію наказом МОН України від 05.01.2021 № 28.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП 2023 р. (<https://office.naqa.gov.ua/01f3b0e5-5eba-4bbe-8a8b-53b64258c3d2>) має структуру, в якій прослідковується визначення ОК та ПРН. Аналіз структури ОП дозволив дійти висновку, що цикл заг.підгот.складає 12 кредитів ЄКТС та дозволяє досягти заявлених у ОП заг.компетентностей. Цикл проф.підготовки складається з теоретичної (24 кр.) та пр.частин (30 кредитів). ОК відповідають окремим компетентностям, що відображено в матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОП (табл.3). ОК, включені до проф.складової ОП та взаємопов'язані, наприклад, ПП3-4 та передують вивченню ПП5, а ПП6 и ПП7 (2 та 3 сем.) є завершальним узагальнюючим практичним курсом з підготовки здобувачів. Особливість ОП у прив'язці до наукової та практичної проблематики спеціальної та інклюзивної освіти, зокрема олігофренопедагогіки та логопедії, забезпечується вивченням таких ОК: ПП1 «Спеціальна психологія дітей з порушеннями психофізичного розвитку» ПП2 «Корекційно-розвивальна робота з дітьми з порушеннями психофізичного розвитку». Натомість, аналіз ОК включених до ОП засвідчив потребу посилення змісту обов'язкових ОК, а саме ЗП4 «Актуальні проблеми теорії та практики спеціальної та інклюзивної освіти» щодо вивчення особливостей проведення психолого-педагогічного вивчення дітей різних категорій з порушеннями психофізичного розвитку; ПП2 щодо специфіки корекційної роботи з дітьми різних нозологічних груп (зокрема із порушеннями зору, слуху, ОРА, РДА) та професійної діяльності вчителя-дефектолога (за спеціалізаціями). Доцільним є включення ОК щодо можливості формування у здобувачів комунікації з різними категоріями дітей. Зміст вибіркових ВД обсягом 24 кр. забезпечують формування у з.в.о. додаткових знань та умінь, що сприяє задоволенню освітніх та професійних потреб здобувачів. Закріплення та поглиблення знань у сфері спеціальної освіти відбувається через проходження навч.практики у спец.закладах освіти, закладах освіти з інкл.навчанням, ІРЦ (1 сем.), виробничої педагогічної практики на посаді вчителя-дефектолога, фахівця (консультанта) ІРЦ(1 сем.), адміністративно-управлінської практики (2 сем.) та захисту кваліфікаційної роботи (3 сем.). Однак, вивчення робочих програм (табл.1), та зустрічі з роботодавцями показали, що з.о. проходили практичну підготовку лише на посадах: вчителя-дефектолога і логопеда, та практичного психолога, що унеможливило підготовку «універсального» фахівця-дефектолога, як було зазначено на зустрічах із гарантом, НПП і стейкхолдерами ОП. Тому, оформлення структурно-логічної схеми ОП є складним для сприйняття та заплутаним, що може призвести до порушення розуміння учасниками освітнього процесу логічності поєднання та наступності ОК. Під час аналізу таблиці 1 та, в результаті огляду матеріально-технічної бази ЗВО встановлено достатність матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітніх компонент, окрім тих, що формують у з.в.о. компетентності комунікації з дітьми з порушеннями зору, слуху.тощо.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області заявленої спеціальності, визначеної стандартом вищої освіти для магістерського рівня спеціальності 016 Спеціальна освіта: оскільки в ній передбачено вивчення нормативних дисциплін, які пов'язані з підготовкою в галузі 01 Освіта/Педагогіка: ЗП2 «Наукова комунікація іноземною мовою», ЗП1 «Психологія взаємодії», ЗП4 « Актуальні проблеми теорії та практики спеціальної та інклюзивної освіти», ЗП3 « Методика науково-педагогічних досліджень у спеціальній та інклюзивній освіті». ОК професійної підготовки відбивають поняття, концепції, теорії спеціальності 016 Спеціальна освіта. Також ОП спрямована на формування спеціальних компетентностей, необхідних майбутнім вчителям-дефектологам і вчителям-логопедам для роботи в системі спеціального та інклюзивного навчання, що забезпечується ПП1-2,5,6-7 «Спеціальна психологія дітей з порушеннями психофізичного розвитку, Корекційно-розвивальна робота з дітьми з порушеннями психофізичного розвитку, тощо», практикою за профілем майбутньої професії у освітніх закладах та виробничою практикою у соціально-реабілітаційних закладах та інклюзивно-ресурсних центрах. Однак, аналіз ОП, силабусів, таблиць 1, 3 відомостей самооцінювання, зустрічі з учасниками освітнього процесу, засвідчили, що ОП частково сприяє формуванню професійних компетентностей, досягненню ПРН, оскільки у повному обсязі не формують професійних компетентностей «універсального» вчителя-дефектолога, а саме: тифло- сурдо-, ортопедагога, здатного здійснювати корекційно-розвиткову і діагностичну роботу з дітьми відповідних нозологій, що потребує удосконалення змісту ОП (оскільки освітня програма за «Стандартом» не передбачає присвоєння професійної кваліфікації та відсутня спеціалізація, але ж враховуючи Наказ МОН №1006 від 11.11.2023р. про «... поєднання спеціальностей (предметних спеціальностей), спеціалізацій та присвоєння професійних кваліфікацій пед.працівників...за спеціальностями галузі знань 01 Освіта/Педагогіка), наприклад: конкретизації спеціалізації та додаткової спеціалізації даної ОП /016 Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка. Логопедія), (Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта) /016 Спеціальна освіта (Логопедія. Інклюзивна освіта) тощо).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача за ОП регламентовано низкою розроблених та висвітлених на сайті ЗВО Положень: «... про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ» (<http://surl.li/dmnhd>), «...про інд. навчальний план студента» (<https://griml.com/dfwy>), «... про порядок формування ІТН здобувачів освіти» (<https://griml.com/cnAnV>), «... про дистанційне навчання» (<https://griml.com/KzfB8>), «... про організацію вивчення НД вільного вибору (блоку дисциплін вільного вибору)» (<https://griml.com/sRSKl>), «... про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті» (<https://griml.com/odkNI>), «... про організацію та проведення сертифікатних курсів» (<https://griml.com/OWvt4>), «... про проведення практики здобувачів освіти» (<https://griml.com/PaBE6>), «... про підготовку здобувачів освіти у ВНУ з використанням елементів дуальної форми

здобуття освіти» (<https://griml.com/1kISY>), «... про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу» (<https://griml.com/4SqW7>). Навчальним планом ОПП передбачено цикл вибіркових дисциплін, який складається з 6 ОК (по 2 на кожний рік) по 4 кредити кожна. Вивчаються з 1 семестру, завершується заліком. Перелік ВК формується за ОПП та розміщений на сайті факультету (<http://surl.li/jjabo>), а повний каталог ОП та ВК – на сайті Університету (<http://surl.li/bfolo>). Механізм вибору дисциплін чітко регламентований розробленими вищезазначеними Положеннями ЗВО. До того ж, за результатами онлайн опитування «Освіта очима студентів» (<https://griml.com/ZsMnT>) більшість опитаних здобувачів підтвердили можливість вибору ВД. За результатами інтерв'ювання здобувачі підтвердили факт вільного вибору теми та наукового керівника кваліфікаційної роботи, роботи у проблемних групах кафедри, вибору бази практики, навчання за інд.планом, визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (надано до НА), за дуальною формою освіти (Договір та НРД Демчук А.Г.) (<blob:https://office.naqa.gov.ua/d706dda1-67e8-49bo-b298-8365c0885a27>), функціонування неформальної освіти (<blob:https://office.naqa.gov.ua/01e47905-8419-4e2e-b876-2bee97f47034>) (Бегаль О.П.) (надано до НА).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП 2023 р. передбачено практичну підготовку здобувачів у вигляді ПП8 п'яти видів практик: ПП8.1 Навчальна (орг.-метод.) практика в спец.з.о., закладах освіти з інкл.навч., ІРЦ–3 кр., ПП8.2 Виробнича (пед.)пр.на посаді вчителя-дефектолога, фахівця (консультанта)ІРЦ–6 кр., ПП8.3 Виробнича (адм.-управлінська) практика у з.освіти з інклюзивним навчанням, інклюзивно-ресурсних центрах– 6 кр., ПП8.4 Науково-дослідницька практика – 6 кр., ПП8.5 Переддипломна практика – 6 кр.. Практика проходить відповідно до «Положення про проведення практики» (<https://griml.com/PaVE6>), та дозволяє здобути компетентності, професійної діяльності. ОП та навчальним планом передбачено практичну підготовку 30 кр.ЄКТС(33,33% обсягу ОП): на посаді вчителя-дефектолога, фахівця (консультанта ІРЦ) освітнього закладу (6 кредитів); адміністративно-управлінська (бкр.), Науково-дослідницька - зазначена як професіонал-дослідник (бкр.). За даною ОП розроблені силабуси НОК <https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/spetsialna-osvita-inklyuzyvna-osvita-plan-zatv-2023-r>. Зустріч зі стейкхолдерами (на чийй базі переважно відбувається практика) засвідчила, що вони задоволені набутими практичними компетентностями здобувачів вищої освіти, Пропозиції щодо розширення змісту практики вносили стейкхолдери Мазурик Т. В., Романюк Л. С., про що свідчить протокол засідання кафедри №11 від 10 травня 2023 р. та (<blob:https://office.naqa.gov.ua/94faa72c-69a5-46dd-952f-b37fa26fec10>). Здобувачі направляються на практику у встановлені терміни та на визначені бази практики. На зустрічах із фокус-групами НПП і здобувачами, ЕГ отримала інформацію, що скерування здобувачів на практику здійснюється на підставі наказу по університету. Здобувачі мають можливість обрати базу проходження практики, якою можуть бути як заклади, з якими підписано угоди, так і заклади освіти за місцем проживання здобувача (у таких випадках здобувач надає лист-погодження). На запит ЕГ надано договори із базами практик (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/8908>). Поглибленню практичної підготовки на території ВНУ здійснюють свою діяльність фахові аудиторії-локації «Мовограй» і «Розумаха», наявність інклюзивного хабу, коворкінг-центру. Вивчення змісту робочих програм практик показало їх збіг у контексті посилення формування проф.компетентностей, щодо вчителя-дефектолога, а саме: тифло- сурдо-, оргопедагога, здатного працювати з дітьми відповідних нозологій. По закінченню практики здобувачі надають звітну документацію. На підставі поданих документів, характеристик та звіту з практики під час звітної конференції, керівник проводить залік із диференційованою оцінкою. Оцінка за практику виставляється за підсумком результатів проведення роботи, що відповідає завданням практики. На запит ЕГ було надано приклади звіту з навчально-організаційної практики у освітніх закладах здобувачів Демчук А. та Герголи І. (<blob:https://office.naqa.gov.ua/8dcb8745-f6ae-49c9-82a2-2142671282c2>), <https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/8908>.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

За ОП 2023 р. передбачено набуття здобувачами м'яких соціальних навичок (soft skills), що підтверджує аналіз робочих програм, нормативних документів (Таблиця і відомостей СО) і вибіркових дисциплін <https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/spetsialna-osvita-inklyuzyvna-osvita-plan-zatv-2023-r>, а також зустрічі з адміністрацією університету, НПП. ОП забезпечує набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills) упродовж трьох семестрів навчання. ЗП2 “Наукова комунікація іноземною мовою”, ЗП1 “Психологія взаємодії”, ЗП4 “Актуальні проблеми теорії та практики спеціальної та інклюзивної освіти” та ЗП3 “Методика науково-педагогічних досліджень у спеціальній та інклюзивній освіті” формують комунікативні, світоглядні компетентності, здатність спілкуватися державною та іноземною мовами фахового спрямування, культурну чутливість; вміння безконфліктно та продуктивно працювати в командах, про що свідчить вивчення силабусів цих ОК. ОК ПП8 практичної підготовки формують ФК та забезпечують набуття соціальних навичок через виконання індивідуальних завдань, участь у дискусіях, підготовці доповідей. Крім того, даний вид соціальних навичок формується через систему вибіркових навчальних дисциплін, зокрема таких як: Інноваційна діяльність учителя-дефектолога, Технологія психолого-педагогічного супроводу осіб із ООП та ін., про що свідчить вивчення їхніх силабусів (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/spetsialna-osvita-inklyuzyvna-osvita-plan-zatv-2023-r>). ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softs kills), що відповідають заявленим цілям, натомість під час зустрічей ЕГ зі здобувачами, останні не змогли відповісти, які саме ОК формують у них (soft skills).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт не застосовано.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОП 2023 р. реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів вищої освіти згідно Порядку формування ОП та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями вищої освіти денної (очної) та заочної форм навчання у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/gknh>). Загальне навантаження за ОП 2023 р. складає 2700 год. (90 кредитів ЄКТС загалом, 30 на семестр). У навчальному плані зазначено кількість кредитів ЄКТС для вивчення кожної ОК. Для написання кваліфікаційної роботи у навчальному плані передбачено 90 год. У 1-2 сем. тижневе навантаження складає 18 год, у 3-16 год., що унеможливило перевантаження ЗО. На аудиторну роботу відведено 632 год. (23,4%), на самостійну – 1888 год. (69,9%), на написання кваліфікаційної роботи передбачено 90 год. Обсяг аудиторних занять і самостійної роботи ЗО визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретного ОК. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» <https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>, https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Pro%20organizatsiiu%20navchalnoho%20protsesu%20na%20z_f_navchannia.pdf навчальний час здобувачів вищої освіти розподіляється на лекційні, практичні та лабораторні заняття, консультації, практичну підготовку, самостійну роботу, а також контрольні заходи.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів ОПП СО.ІО за дуальною формою освіти здійснюється згідно розробленого та висвітленого на сайті ВНУ «Положення про підготовку здобувачів освіти у ВНУ з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти» (<https://griml.com/XrX9u>). На зустрічі зі стейкхолдерами було підтверджено факт ініціювання налагодження співпраці з ЗВО щодо підготовки фахівців із використанням елементів дуальної освіти, що закінчилося підписанням тристороннього договору за участі здобувачки ОПП Демчук А.Г. (<https://office.naq.gov.ua/v1/accreditation-folder/8908>). Відповідно до підписаних нормативних документів та укладених договорів, ЗВО було складено робочі навчальні плани на кожний семестр, які відображають години, форму навчання та особливості організації освітнього процесу (<http://surl.li/jlhut>). На зустрічі зі здобувачами запрошені підтвердили високий рівень задоволеності освіти через дуальну форму навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Поглибленню практичної підготовки сприяють фахові аудиторії-локації «Мовограй» і «Розумаха», наявність інклюзивного хабу, коворкінг-центру, де здобувачі вищої освіти мають можливість відпрацювати навички роботи в сфері спеціальної освіти та інклюзії. Позитивною практикою є й те, що на ОПП здійснюється підготовки здобувачів за дуальною формою освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ОП частково сприяє формуванню професійних компетентностей, досягненню ПРН, оскільки у повному обсязі не формує професійних компетентностей “універсального” вчителя-дефектолога, за спеціалізаціями, а саме: 016.05 тифло- 016.04 сурдо-, 016.05 ортопедагога, здатного здійснювати корекційно-розвиткову і діагностичну роботу з дітьми відповідних нозологій, що потребує удосконалення змісту ОП (оскільки освітня програма “Спеціальна освіта. Інклюзивна освіта” за “Стандартом вищої освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 28 від 05.01. 2021 р.)” не передбачає присвоєння професійної кваліфікації та відсутня спеціалізація, але ж враховуючи Наказ МОН №1006 від 11.11.2023р. про “... поєднання спеціальностей (предметних спеціальностей), спеціалізацій та присвоєння професійних кваліфікацій пед.працівників...за спеціальностями галузі знань 01 Освіта/Педагогіка), наприклад: конкретизації спеціалізації та додаткової спеціалізації даної ОП /016 Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка. Логопедія), (Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта) /016 Спеціальна освіта (Логопедія. Інклюзивна освіта) тощо). - Візуалізація структурно-логічної

схеми ОПП СО.ІО є складною для сприйняття. Рекомендовано: до кінця 2023-2024 н.р.: - ввести у цикл професійної підготовки освітні компоненти, що формують компетентності вчителя-дефектолога (тифлопедагога), вчителя-дефектолога (сурдопедагога), вчителя-дефектолога (ортопедагога) за для підтвердження освітньої кваліфікації “магістр зі спеціальної освіти” як фахівець широкого профілю; конкретизації спеціалізації та додаткової спеціалізації даної ОП /016 Спеціальна освіта; - доречно розробити більш зрозумілий формат оформлення структурно-логічної схеми ОК ОПП, задля розуміння учасниками освітнього процесу логічності поєднання та наступності ОК.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Експертною групою було з'ясовано, що у закладі вищої освіти наявні усі внутрішні нормативно-правові документи, які регулюють питання організації освітнього процесу побудови індивідуальної освітньої траєкторії та практичну підготовку студентів, але є питання щодо доповнення та посилення змісту освітньої програми ОК. Отже, ОП має достатній рівень узгодженості щодо якісних характеристик за підкритеріями 2.1, 2.4, 2.5, 2.7, 2.8, 2.9, та є часткова невідповідність визначеному критерію, за підкритеріями 2.2, 2.3, 2.6 і потребує доопрацювання (недоліки можуть бути усунуті в однорічний строк 2023-2024 н.р.).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому навчання за ОП ретельно прописані, достатньо структуровані, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на сайті університету (<http://surl.li/jjqmu>), розроблені приймальною комісією, яка працює згідно «Положення про Приймальну комісію» (<https://griml.com/2NMrh>) та мають вкладку на сайт “Випускникам школи” (<https://griml.com/ohhFr>), де міститься вся необхідна інформація для вступників ЗВО. Також на сторінці Приймальної комісії знаходились нормативні документи, інформація про вступну кампанію 2023, результати вступу. Натомість, щодо вступу на ОПП СО.ІО, структура його подання є недостатньо зрозумілою для абітурієнтів, що пояснюється великою кількістю спеціальностей в університеті та відсутністю їх розподілу за ОПП. Бажано, у правилах вступу правил прийому для вступників виключно для цієї програми надати чіткі вимоги до вступної кампанії. Під час спілкування з керівництвом закладу та Заступник відповідального секретаря приймальної комісії: Петрушко Наталією Сергіївною було з'ясовано, що для абітурієнтів з особливими освітніми потребами створюються всі умови для вступу, якщо така потреба виникає і озвучується абітурієнтом. ЗВО за ОП Спеціальна освіта. Інклюзивна освіта у 2022 р. здійснив набір у кількості 8 осіб, а в 2023р. на момент проведення процедури акредитації у кількості 7 осіб денної форми навчання, заочна форма відсутня). Для здобуття ОС магістра вступники у 2023 р. склали ЄВІ та фаховий іспит (<http://surl.li/jlpme>), мотиваційний лист (<http://surl.li/ejlmw>); Програма фахового випробування (<http://surl.li/jlpll>) та з іноземних мов (<http://surl.li/jlsrt>). У 2022 році вступ відбувався на основі фахового іспиту або тільки результатів розгляду мотиваційних листів.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої ОП, що відображається у висвітлених на сайті ЗВО «Правилах прийому» <https://vstup.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/%Do%86.pdf>. Умови вступу визначаються відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 березня 2023 року № 276 та зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 28 березня 2023 року за № 519/39575. Для здобуття ОС магістра на основі ОС бакалавра (НРК 6) вступники у 2023 р. склали ЄВІ 2023 р. та фаховий іспит (з корекційної педагогіки зі спеціальними методиками, <http://surl.li/jlpme>), + мотиваційний лист (<http://surl.li/ejlmw>); для здобуття ОС магістра на основі ОС магістра, ОКР спеціаліста (НРК 7) ЗО мали змогу за їх вибором або подати результат ЄВІ, або замість результатів ЄВІ (обох компонентів) скласти співбесіду з іноземної мови (<http://surl.li/jlsln>) та фаховий іспит, + мотиваційний лист. Мета вступного фахового випробування полягає у визначенні професійної компетентності й готовності абітурієнта до навчання в магістратурі, що передбачає єдність теоретичної, практичної професійно-педагогічної підготовки і проведення наукових досліджень у закладі вищої освіти. Загалом, аналіз програми фахового вступного випробування показав, що зміст вступного випробування, визначення якого перебуває у сфері компетенції ЗВО, відповідає рівневі вхідних компетентностей та результатів навчання, що визначені Стандартом вищої освіти зі спеціальністю 016 Спеціальна освіта для другого магістерського рівня (<https://cutt.ly/3V9x8AD>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЗВО при регулюванні питання визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності керується відповідними нормативними документами, висвітленими на сайті ЗВО: «Правила прийому» (п. 2.2) (<https://vstup.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/%D0%86.pdf>), Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки (п.9.7) (<http://surl.li/dmnhd>), Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/f2PmLeZ>), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки (п.4) (<https://cutt.ly/8waUWxul>). Практика визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, на цій ОП відсутня.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, визначаються в «Положенні про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті» (<https://griml.com/odkNI>). За цим положенням визнанню підлягають РН, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають, як будь-якому ОК ОПП в цілому, так і його розділам, а також і результатам контролю, що передбачені програмою (силабусом) ОК. У межах навчального року визнаються результати навчання в обсязі не більше як 5 кредитів. Перезарахування проводиться на підставі порівняння НП відповідної спеціальності (ОП) та академічної довідки, або залікової книжки, що надає здобувач. Комісія може рекомендувати: повне визнання, обмежене визнання та невизнання, за умови обов'язкової присутності здобувача. У разі незгоди здобувач має право звернутися з апеляцією на отримані результати до проректора з навч.роботи та рекрутації, відповідно до рішення якого створюється апеляційна комісія. Практики застосування правил визнання результатів навчання відбуваються на ОП Спеціальна освіта. Інклюзивна освіта через, участь здобувачів у науково-практичних конференціях, семінарах-тренінгах, майстер-класах, воркшопах, круглих столах тощо (<http://surl.li/edhvx>), вкладка «Конференції, семінари, круглі столи»). У силабусах також прописана можливість використання переліка онлайн-платформ дистанційної освіти з метою забезпечення набуття студентами певних знань, умінь, навичок, компетентностей під час неформальної освіти. Згідно протоколу (надано до НА) №2 від 10 лютого 2023 р., засідання предметної комісії з валідування результатів неформальної та/або інформальної освіти здобувачів ОПП, розглядалися валідування РН та перезарахування деяких складників силабусів, набутих 15 здобувачами в.о. групи КПЛ-35, а саме: Бегаль О.П. (документ - ЛМ-154 від 21.02.23 р. про участь у Всеукраїнській наук.-практичній конференції, з міжнародною участю “Формування життєвої компетентності осіб з ООП в системі позашкільної, спеціальної та інклюзивної освіти”, обсяг-8 год., 0,3 кредита ЄКТС); здобувачки Бінас Л.В. (свідоцтво № В 749-2140978 від 24.10.22. про підвищення квал. під час Вебінару “Організація логопедичних онлайн-занять з дітьми з ООП”, обсяг-2 год., 0.06 кр.ЄКТС) та інші.. Було перезараховано окремі теми практичних занять: “Психол.-пед. супровід проф.діяльності спец.педагогів” - 6 балів, тощо. Зараховано часткову відповідність компетентностям ОК-”Дидактика інклюзивної освіти”, “Освітній менеджмент у закладах із інклюзивним навчання”. (НПП Кузава І.Б., Сидорук І.І, Рібцун Ю.В.та інші.).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Функціонування правил валідації результатів навчання, отриманих у неформальній освіті відбувається через участь здобувачів ОПП у науково-практичних конференціях, семінарах-тренінгах, майстер-класах, воркшопах, круглих столах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

На ОП відсутні практики визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Але ж відсутність визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, під час реалізації цієї ОП, не може бути підставою для зниження оцінки, відповідно до Рекомендацій щодо застосування критерію оцінювання якості освітньої програми (затверджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17 листопада 2020 року). Рекомендації: - активізувати практику визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО здобувачами та сприяти практиці академічної мобільності у вітчизняних і зарубіжних закладах вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП Спеціальна освіта. Інклюзивна освіта у цілому відповідає Критерію 3. В університеті запроваджені прозорі та недискримінаційні правила прийому, унормоване визнання результатів академічної мобільності та неформальної освіти. Водночас рекомендовано: активізувати практику визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО здобувачами та сприяти практиці академічної мобільності у вітчизняних і зарубіжних закладах вищої освіти. Отже, за результатами експертної оцінки визначено, що програма має достатній рівень відповідності та узгодженості включаючи підкритерії 3.1- 3.4. Відповідно можна зробити висновок, що ОП відповідає Критерію 3, а вищезазначені недоліки не є суттєвими, можуть бути усунені у короткий термін, та не перешкоджають досягненню заявлених цілей і програмних результатів навчання.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Організація навчання на ОП регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/dmnhd>), Положенням про проведення практик (<https://cutt.ly/gwaKXYAX>). Освітній процес здійснюється у таких формах: навчальні заняття (лекція, лабораторне, практичне/семінарське, індивідуальне заняття, консультація), виконання індивідуальних завдань, самостійна робота, практична підготовка (навчальна, виробнича), контрольні заходи (поточний, підсумковий контроль, атестація) з використанням традиційних (словесні, наочні, практичні) інноваційних (метод інтерактивних карток, «мозкового штурму», ділової гри, сторітелінг та ін.) і дослідницьких методів (аналіз першоджерел, метод порівняльно-логічних схем, проєктів тощо), що зазначено у таблиці з відомостей до самооцінювання і підтверджено он-лайн опитуванням (<http://surl.li/jкухс> (див. п.4). Під час фокус груп з'ясовано, що принципи АС та студентоцентрований підхід реалізуються через: вільний вибір ВК (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/spetsialna-osvita-inklyuzyvna-osvita-plan-zatv-2023-r>), теми магістерського дослідження; проходження практики за місцем проживання, організацію самостійної та індивідуальної роботи на основі творчих здібностей, можливість організації навчання з елементами дуальної форми освіти (Демчук А.), за індивідуальним графіком (відповідь на запит 2), коригування та апелювання оцінки, що регламентовано низкою нормативних документів ВНУ (<https://cutt.ly/fwa1QbnF>; відповідь на запит 1 від 21.09.2023). ЗО та НПП мають можливість вільно представляти свої обґрунтовані погляди під час занять та захисту кваліфікаційної роботи, обирати гнучкі та зручні форми і методи навчання і викладання (інтерактивні методи, система Moodle, хмарний Office 365) під час реалізації індивідуальної освітньої траєкторії. З'ясовано, що здобувачі освіти задоволені методами і формами навчання і викладання, можливістю реалізації власних професійних інтересів та потреб (он-лайн опитувань (<http://surl.li/jкухс> (див. п.1,4-7,11). Однак, аналіз ОП, силабусів, таблиць 1 і 3 звіту самооцінювання, зустрічі з керівництвом ВНУ, НПП, стейкхолдерами засвідчили, що форми і методи навчання і викладання за ОП частково сприяють формуванню професійних компетентностей, досягненню ПРН, оскільки у повному обсязі не формують професійних компетентностей "універсального" вчителя-дефектолога, зокрема тифлопедагога, сурдопедагога, ортопедагога, здатного здійснювати як діагностичну, так і корекційно-розвиткову роботу з дітьми відповідних нозологій, комунікувати з незрячими і нечуючими, що потребує удосконалення змісту ОП або конкретизації спеціалізації даної ОП (наприклад, 016 Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта) /016 Спеціальна освіта (Логопедія. Інклюзивна освіта) тощо).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

ОП, НП, силабуси ОК розміщено у вільному доступі на вебсторінці факультету: <http://surl.li/edhvx>, у вкладці Спеціальна освіта. Аналіз веб-сторінки факультету засвідчив відсутність інформації щодо графіку навчального процесу, розкладу занять, сесій, роботи ЕК на 2023-2024 н.р. Між тим, в Університеті працює електронний розклад (<https://cutt.ly/3waX695T>). Під час роботи фокус груп з'ясовано, що з інформацією щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК здобувачі освіти ознайомлюються через силабуси ОК, які представлено у відкритому доступі (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/spetsialna-osvita-inklyuzyvna-osvita-plan-zatv-2023-r>), а також на організаційних зборах на початку навчального року, першому занятті з кожного ОК чи настановчій конференції з практик, через вивчення нормативних документів, зокрема Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти, Положення про організацію і проведення поточного і

підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування (<http://surl.li/bklwm>). Результати інтерв'ювання НПП і ЗО засвідчили доступність необхідної інформації щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах ОК, яка надається своєчасно, що підтверджено проведеним опитуванням ЗО (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-pedahohichnoyi-osvity-ta-sotsialnoyi-roboty>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень за ОП, що реалізується через написання кваліфікаційних робіт (<https://cutt.ly/owaVTe1S>), імплементації методів навчання дослідницького спрямування (диспут, дискусія, презентація наукової доповіді тощо); під час вивчення ОК (ЗП 3, ЗП 4, ПП 3, ПП 4, ПП 6, ПП 8.4, ПП 8.5, ПП 9), виконання ІНДЗ (ПП 3, ПП 4, ПП 6) та завдань самостійної роботи (ППЗ). На кафедрі діє Науково-дослідна лабораторія спеціальної та інклюзивної освіти, що працює у межах наукової теми «Проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у вітчизняному та європейському контексті суспільного розвитку» (вебсторінка факультету: <http://surl.li/edhvx>, вкладка Спеціальна освіта, лінк Науково-дослідна лабораторія спеціальної та інклюзивної освіти). Відповідно до матеріалів самооцінювання та під час роботи фокус-групи з НПП і здобувачами освіти підтверджено функціонування проблемних груп під керівництвом НПП даної ОП (відповідь на запит 2 від 20.09.23р.), діяльність яких регламентується Типовим Положенням про студентські наукові гуртки та проблемні групи Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/TYPOVE-POLOZHENNYA-PRO-NAUKOVI-GURTKY-TA-PROBLEMNI-GRUPY-2.pdf>), за результатами роботи яких ЗО беруть участь у щорічних науково-практичних заходах (<http://surl.li/edhvx>, вкладка Спеціальна освіта. Конференції, семінари, круглі столи), конкурсах студентських наукових робіт із отриманням призового місця Тарасюк Т. (відповідь на запит 2 від 21.09.2023, п.2.4), разом із НПП кафедри проводять наукові дослідження, готують спільні наукові тези (відповідь на запит 2 від 21.09.2023, п.2.5). Під час зустрічі зі ЗО з'ясовано, що вони орієнтуються у назвах проблемних груп, наводять приклади особистої участі у їх діяльності. Виявлено недостатню взаємодію ЗО ОП з представниками студентської ради ВНУ та факультету (<https://ln.run/pQRJo>), Наукового товариства аспірантів і студентів (HTAiC) (<https://ra.vnu.edu.ua/naukove-tovarystvo/>), студентського самоврядування, відсутність планування (у вільному доступі) діяльності учасників даних структур на 2023-2024 н.р.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Перегляд, оновлення, модернізація ОП та ОК здійснюється щорічно згідно з Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття ОП (<https://cutt.ly/AwaN6keD>), Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях (<https://cutt.ly/22PQ6IN>, ст. 12). Під час роботи фокус-груп виявлено, що оновлення ОП контролюється навчально-методичним відділом забезпечення якості вищої освіти (<https://ln.run/qwaCE>), навчальним відділом (<https://ln.run/gxIxp>), удосконалення ОП здійснюється на основі рекомендацій стейкхолдерів та здобувачів, що підтверджено протоколами засідань кафедри (відповідь на запит 1 від 20.09.23 р.); результатами анкетування (відповідь на 4 від 21.09.23 р.; вебсторінка факультету: <http://surl.li/edhvx>, вкладка Спеціальна освіта, лінк Опитування щодо якості освітньої програми. Вдосконалення змісту ОК відбувається за результатами проходження стажування НПП (ЗП4, ППЗ-Кузава І., ПП5-Стасюк Л., ЗПЗ-Сергеева В. ПП6, ПП4 Сидорук І) (відповідь на запит 3 від 20.09.23 р.). Аналіз таблиці 2 звіту самооцінювання засвідчив наявність наукових публікацій у НПП, що корелюються з ОК і, які включено до силабусів ОК (список рекомендованої літератури) (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/spetsialna-osvita-inklyuzyvna-osvita-plan-zatv-2023-r>). Між тим, аналіз силабусів засвідчив потребу посилення змісту обов'язкових ОК: ЗП4 – на предмет висвітлення особливостей проведення психолого-педагогічного вивчення дітей різних категорій з порушеннями психофізичного розвитку; ПП2 – специфіки корекційно-розвиткової роботи з дітьми різних нозологій (зокрема із порушеннями зору, слуху, ОРА тощо) та професійної діяльності вчителя-дефектолога (за спеціалізаціями). Доцільним є включення ОК щодо формування у ЗО альтернативної комунікації з різними категоріями дітей із порушеннями психофізичного розвитку (зокрема з незрячими, нечуючими, безмовними, РАС та ін.).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Під час зустрічей з адміністрацією, НПП, ЗО, адміністративним персоналом підтверджено можливості інтернаціоналізації ЗВО, зокрема через: функціонування в Університеті відділу міжнародних зв'язків (<https://cutt.ly/7waMvbJ2>), який керується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/kwaMltJt>), Правилами прийому (<http://surl.li/jjqmu>, розділ XIV); проходження стажування у закордонних установах та/або міжнародного підвищення кваліфікації (Брушневська І., Кузава І., Сидорук І., Мацюк З., Сергеева В., відповідь на запит 3 від 20.09.23 р.); укладення угод про співпрацю із закордонними ЗВО (відповідь на запит 4 від 20.09.23 р.) і їх реалізацію; опублікування праць у журналах, що включені до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science (<https://cutt.ly/zwaiw9cS>, таблиця 2). НПП та ЗО мають безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus (<https://www.scopus.com>) та WoS

(<https://goo.gl/Bzws7j>). Між тим, прикладів міжнародної академічної мобільності ЗО, участі у міжнародних проєктах, залучення іноземних здобувачів освіти на даній ОП не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Використання низки традиційних, інтерактивних, дослідницьких методів навчання та викладання, що імплементовані в ОК (ЗП3, ЗП4, ПП3, ПП4, ПП8.4, ПП8.5, ПП9), зручних форм та освітніх платформ (Moodle, хмарний Office 365) створює можливості для реалізації гнучкої індивідуальної освітньої траєкторії, елементів дуальної форми освіти, задоволення власних професійних інтересів і потреб здобувачів освіти, що відповідає принципам студентоцентрованого підходу та академічної свободи. НПП впроваджують елементи дослідження в освітній процес, що підтверджено наявністю праць у фахових виданнях України та журналах Scopus і Web of Science, які корелюються з ОК (ЗП1-ЗП4; ПП5-ПП11) та включено у перелік рекомендованої літератури у силябуси дисциплін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Форми і методи навчання і викладання частково сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та ПРН, оскільки зміст ОК не забезпечує формування у ЗО фахових компетентностей «універсального» вчителя-дефектолога за такими спеціалізаціями: 016.03 – ортопедагогіка, 016.04 – сурдопедагогіка, 016.05 – тифлопедагогіка. Відсутність практики міжнародної академічної мобільності ЗО, участі у міжнародних проєктах. Рекомендовано до кінця 2023-2024 н.р.: додати до циклу професійної підготовки освітні компоненти, що формують компетентності вчителя-дефектолога (тифлопедагога), вчителя-дефектолога (сурдопедагога), вчителя-дефектолога (ортопедагога) задля підтвердження освітньої кваліфікації “магістр зі спеціальної освіти” як фахівець широкого профілю, який володіє методикою психолого-педагогічного вивчення, корекційно-розвиткової роботи з дітьми з порушеннями зору, слуху, ОРА, навичками альтернативної комунікації з незрячими та нечуючими; організувати проведення міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти за ОП, що акредитується, відповідно до укладених угод про співпрацю з Гуманітарно-природничим університетом імені Яна Длугоша в Ченстохові, Поморською академією в Слупську та ін.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Враховуючи виявлені за критерієм 4 сильні сторони: реалізація студентоцентрованого підходу з дотриманням принципу академічної свободи, наявність методичних праць та статей, що опубліковані у фахових виданнях України і корелюються з ОК та слабкі: часткове досягнення заявлених в ОП цілей і РН навчання, що підтверджується відсутністю ОК, які формують компетентності вчителя-дефектолога (тифлопедагога), вчителя-дефектолога (сурдопедагога), вчителя-дефектолога (ортопедагога), про що свідчить освітня кваліфікація даної ОП - “магістр зі спеціальної освіти” та відсутність практики міжнародної академічної мобільності дозволяє ЕГ дійти висновку, що даний критерій відповідає рівню E. Підкритерії 4.2, 4.3 – відповідають відповідним вимогам, підкритерії 4.1, 4.4, 4.5 – частково и можуть бути виправлені впродовж навчального року.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів, критерії оцінювання навчальних досягнень ЗО чітко регламентовані наявними і доступними на сайті ЗВО нормативними документами (<https://cutt.ly/fwaiQbnF>): Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів ВО, Положенням про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування. Контроль досягнення програмних результатів навчання здійснюється у формі поточного та підсумкового контролю знань. Підсумковий контроль проводиться у формі модульного контролю (письмові контрольні роботи, тестування); семестрового заліку; екзамену у формі опитування (усного,

письмового), тестового контролю, звітів про практику. Поточний контроль реалізується у формі опитування, захисту лабораторних робіт, виступів на практичних заняттях, експрес-контролю, перевірки результатів виконання ІНДЗ, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання здобувачем, тестування (зокрема, з використанням Moodle), виконання завдань для самоконтролю тощо. Максимальна кількість балів, яку можна набрати за поточну навчальну діяльність, – 40 (форма контролю – іспит) та 100 (залік). Після повного опанування ЗО змісту ОП проводиться атестація у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. В результаті інтерв'ювання НПП та ЗО з'ясовано, що інформація щодо форм контролю та критеріїв оцінювання за кожною ОК висвітлена у силабусах, які знаходяться у вільному доступі (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/spetsialna-osvita-inklyuzyvna-osvita-plan-zatv-2023-r>); повідомляється кожним викладачем ОК на початку її вивчення, під час консультацій (за потреби), через електронний розклад (<https://cutt.ly/3waX695T>), інформаційні стенди, поштові адреси ЗО (у випадку дистанційного навчання), а також на навчальній платформі Moodle. Результати проведеного онлайн-опитування здобувачів освіти засвідчили зрозумілість ними критеріїв оцінювання навчальних досягнень, відсутність пропозицій щодо їх покращення, доступність інформування щодо форм контрольних заходів (<https://ln.run/KQjdy>). Між тим, у силабусах ОК, на платформі MOODL не представлено диференціацію оцінювання за конкретні види діяльності під час кожного практичного заняття, а подано лише загальну максимальну оцінку, яку ЗО може отримати.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестації здобувачів вищої освіти відповідає вимогам Стандарту вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/016-Spets.osvita-bakalavr.28.07.pdf>) й здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Проведення атестації здобувачів освіти на даній ОП врегульовано Положенням про екзаменаційну комісію щодо атестації осіб, які здобувають перший (бакалаврський) та другий (магістерський) рівні освіти (<https://cutt.ly/k2PT6sR>), Положенням про випускні кваліфікаційні роботи (проекти) (<https://cutt.ly/fwa1QbnF>). Оцінювання результатів захисту кваліфікаційних робіт здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 28.06.2022 р. (<https://v.gd/DgffFL>). На час проведення експертизи ЕГ на даній ОП атестація здобувачів не відбувалася, у зв'язку з першим випуском у 2023 році. Під час зустрічі з фокус групами засвідчено наявність навчальних матеріалів, зокрема силабусу ОК ПП9 (<http://surl.li/jjabo>) і методичних рекомендацій (<http://surl.li/kpofv>) із детальним роз'ясненнями вимог до написання, оформлення і захисту кваліфікаційної роботи, наведено їх орієнтовну тематику, у змісті якої, зокрема у п.п.14-17 рекомендовано конкретизувати спеціалізації вчителя-дефектолога, оскільки зміст, форми, методи та організаційні засади його діяльності різняться у відповідності до нозологічної групи дітей.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів, порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів регулюється комплексом нормативних документів ВНУ, які розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/fwa1QbnF>), зокрема: Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів ВО, Положенням про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування, Положенням про проведення практики ЗО, Положенням про випускні КР (проекти), Положенням про екзаменаційну комісію щодо атестації осіб, які здобувають перший (бакалаврський) та другий (магістерський) рівні освіти, Тимчасовим порядком організації і проведення в дистанційному режимі заліково-екзаменаційної сесії та державної атестації, Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій (<https://cutt.ly/Uwa8Y11m>), Наказом про запобігання проявам корупційних правопорушень (<https://cutt.ly/Bwa4oDrO>), Положенням про студентське самоврядування у ВНУ імені Лесі Українки (<https://ln.run/QRcwJ>). ЗО можуть повідомити про конфліктні ситуації через скриньки довіри на факультеті (<https://cutt.ly/4wa8USBB>), «лінію довіри» (<https://cutt.ly/Gwa8Y7Fo>). Під час роботи фокус груп здобувачі освіти позитивно оцінили наявний комплекс контрольних заходів, об'єктивність, чіткість, зрозумілість, доступність процедури оцінювання (повідомлення в усній формі, через платформи дистанційного навчання Moodle та Office 365), засвідчили обізнаність щодо процедури перескладання, оскарження та врегулювання конфліктних ситуацій, передбачених університетом, що підтверджено і результатами анкетування (<https://ln.run/KQjdy>). Випадків оскарження результатів контрольних заходів, конфлікту інтересів на ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та процедури дотримання АД в Університеті регулюються: Стратегією розвитку (<https://cutt.ly/f2OUdVs>) та Програмою її реалізації (<https://cutt.ly/D2OUIAb>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://rb.gy/36qnj>), Кодексом АД (<https://rb.gy/vgnnn>), Положенням про випускні кваліфікаційні роботи (<https://cutt.ly/owaVTe1S>), Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності (<https://rb.gy/ejkgf3>), Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/dmnhd>). АД опікується Комітет з етики наукових досліджень (<https://rb.gy/8f37w>). Учасники ОП мають вільний доступ до перевірки наукових текстів на академічний плагіат (по одному разу безкоштовно) через систему «Unicheck» та/або StrikePlagiarism. Популяризація АД здійснюється через постійно діючу вкладку на сторінці ВНУ «Академічна доброчесність» і відкритий доступ до відповідних нормативних документів (<https://cutt.ly/GwdEMaDg>), участь у міжнародному конкурсі «Найкращі практики із сприяння АД» та отримання нагороди від Ради Європи, м. Страсбург (<https://cutt.ly/CwdEfZr1>), щорічного проведення Тижня АД (<https://cutt.ly/QwdECNjH>, <https://cutt.ly/QwdEVTGb>, <https://cutt.ly/ZwdEBffy>), онлайн-курси «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів» (Prometheus, <https://cutt.ly/1wdEB52Y>), «Академічна доброчесність в університеті» (БУМ, <https://cutt.ly/c2PIg7j>). Інформацію щодо АД розміщено в силабусах ОК. Під час зустрічей з НПП, ЗО, студентським самоврядуванням підтверджено системну роз'яснювальну роботу щодо питань АД під час аудиторних занять, консультацій, засідань проблемних груп, старостатів, зборів академічних груп; семінарів-тренінгів (<https://www.facebook.com/groups/280838724255040/user/100024668533322/>) та відповідних курсів із отриманням сертифікату (вебсторінка факультету: <http://surl.li/edhvx>, вкладка Спеціальна освіта, лінк Академічна доброчесність); через діяльність студентського самоврядування. Результати опитування засвідчили, що 87,5% ЗО повністю погоджуються з тим, що в університеті дотримуються АД та свободи, запобігають академічному шахрайству, 12,5% - швидше погоджуються (вебсторінка факультету: <http://surl.li/edhvx>, вкладка Спеціальна освіта, лінк Опитування щодо якості ОП). Фактів порушення АД за даною освітньою програмою не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Популяризація академічної доброчесності серед ЗО і НПП через участь у міжнародному конкурсі «Найкращі практики із сприяння академічній доброчесності» з отриманням відзнаки від Ради Європи (м. Страсбург), участь у проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти», проходження онлайн-курсів «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів», «Академічна доброчесність в університеті» та семінарів-тренінгів з отриманням відповідного сертифікату, щорічного проведення Тижня АД, розміщення роз'яснювальної інформації на веб-сторінках у відкритому доступі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Не представлено оцінювання за окремі види діяльності під час кожного практичного заняття, тестовий контроль, модульні контрольні роботи. Відсутність конкретизації спеціалізацій вчителя-дефектолога у відповідності до нозологічної групи дітей в орієнтовній тематиці магістерських робіт (п.п.14-17). Рекомендовано до кінця 2023-2024 н.р.: представити у межах кожного ОК диференційовану систему оцінювання за різні види діяльності на практичних заняттях (на платформі MOODL/силабусах ОК) уточнити в орієнтованій тематиці кваліфікаційних робіт (п.п.14-17) спеціалізації вчителя-дефектолога з урахуванням нозологічної групи дітей.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня діяльність та ОП за критерієм 5 відповідає рівню В, оскільки популяризація академічної доброчесності реалізується через залучення ЗО і НПП у різні форми її організації (міжнародні конкурси, онлайн-курси, семінари-тренінги) міжнародного та всеукраїнського рівнів із отриманням відзнаки, відповідність форми атестації вимогам Стандарту вищої освіти. Однак наявні недоліки у вигляді відсутності диференціації оцінювання за конкретні види діяльності під час кожного практичного заняття та конкретизації спеціалізацій вчителя-дефектолога у відповідності до нозологічної групи дітей в орієнтовній тематиці магістерських робіт (п.п.14-17). Підкритерії 5.2, 5.3, 5.4, 5.5 – відповідають відповідним вимогам, підкритерій 5.1 – частково і може бути виправлений у найкоротші терміни.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Аналіз таблиці 2 звіту самооцінювання засвідчив, що 100% викладачів, які забезпечують викладання на ОП, мають науковий ступінь та/або вчене звання, з них 30% – ступінь доктора наук, 40% – вчене звання професора, 50% фахівців з практичним досвідом роботи (Малімон Л. Кузава І., Коваленко В. Брушневська І., Мацюк З.). Зі штату кафедри забезпечують викладання дисциплін циклу професійної підготовки три викладача, що мають фахову дефектологічну освіту за спеціальністю 016 Спеціальна освіта спеціалізаціями 016.01 логопедія; 016.02 олігофренопедагогіка (Кузава І., Сидорук І., Стасюк Л.) або захистилися за профілем кафедри – 016 Спеціальна освіта (13.00.03 – корекційна педагогіка): (Кузава І.) та два позаштатних працівники, які мають базову освіту за спеціальністю (Ханзерук Л., Коваленко В.). У результаті аналізу таблиці 2 та зустрічі з гарантом і академічним персоналом виявлено, що усі викладачі ОП виконують п.38 Ліцензійних вимог, проходять підвищення кваліфікації (стажування) за профілем спеціальності 016 Спеціальна освіта (Кузава І., Стасюк Л., Сергеева В., Мацюк З., Сидорук І.), у т.ч. міжнародне (Сергеева В., Брушневська І.), курси з вивчення іноземних мов на базі мовного центру «Світ» ЗВО (Брушневська І., Кузава І., Мацюк З. Стасюк Л. – відповідь на запит 5). В усіх викладачів ОП наявні публікації у періодичних наукових фахових виданнях, України за профілем спеціальності 016 Спеціальна освіта і навчальні матеріали, що корелюються з ОК, у наукових виданнях, що включені до наукометричних баз Scopus, Web of Science.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів відбувається відповідно до вимог чинного законодавства, Статуту (<https://vnu.edu.ua/uk/statut-snu-imeni-lesi-ukrayinki>), Колективного договору (<https://vnu.edu.ua/uk/kolektivniy-dogovor-snu>), Положення щодо проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/NwdRyUm4>), Положення про порядок та основні кваліфікаційні вимоги при призначенні (переведенні) на посади науково-педагогічних працівників у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/RwdRyBKZ>). На зустрічах з фокус-групами уточнено алгоритм процедури проведення конкурсного відбору та підтверджено прозорість, доступність (<https://vnu.edu.ua/uk/vakansiyi>), об'єктивність і неупереджене ставлення до претендентів на заміщення вакантних посад, врахуванням академічних якостей претендентів (наявність відповідної освіти, наукового ступеня, вченого звання, відповідність кваліфікації п.38 Ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності і цілям ОПП); професійних якостей (здатність постійно підвищувати свій професійний рівень, дотримання засад академічної доброчесності), рейтингу НПП (<https://vnu.edu.ua/uk/news/suspilstvo/reytynh-naukovo-pedahohichnykh-pratsivnykiv-za-pidsumkamy-2022-roku>), результатів опитувань здобувачів (вебсторінка факультету: <http://surl.li/edhvx>, вкладка Спеціальна освіта, лінк Опитування щодо якості освітньої програми. Результати анкетування здобувачів освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта ОПП «Спеціальна освіта. Інклюзивна освіта» (I півріччя, 2022-2023 н.р. - питання 5-9; II півріччя 2022-2023 н.р. - питання 9-13).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО використовує науковий та освітній потенціал роботодавців шляхом працевлаштування їх за сумісництвом (Дацюк О., Мрочко Н., Марковець О.), залучення до читання гостьових лекцій (<https://cutt.ly/rwdRusS3>, <https://cutt.ly/BwdRuv2w>, <https://cutt.ly/mwdRuNB5>), проведення практичних занять, майстер-класів на базі закладів освіти (установ) для дітей з ООП (<https://cutt.ly/twdRu6p5>, <https://cutt.ly/ewdRioVV>), керівництва практиками з використанням баз роботодавців (відповідь на запит 4 від 20.09.23р.), залучення до науково-практичних заходів – конференцій, семінарів (вебсторінка факультету: <http://surl.li/edhvx>, вкладка Спеціальна освіта, лінк Конференції, семінари, круглі столи), складу робочої групи ОП (Потрапелюк Н.), обговорення під час проведення «круглих столів», рецензування ОП, що підтверджено інтерв'юванням під час фокус груп з роботодавцями, завідувачем кафедри, гарантом, здобувачами освіти. Однак, на вебсторінці факультету: <http://surl.li/edhvx> (вкладка Спеціальна освіта, лінк Опитування щодо якості освітньої програми) не представлено результати анкетування роботодавців даної ОП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Результати аналізу відомостей самооцінювання та зустрічей фокус-груп засвідчили залучення до освітнього процесу на умовах сумісництва/погодинної оплати професіоналів-практиків через: викладання ОК «Спеціальна психологія дітей з порушеннями психофізичного розвитку (Коваленко В., завідувач кафедри спеціальної педагогіки, доц. Харківського НПУ імені Г. Сковороди, експерт, спікер вебінарів та тренінгів на всеукраїнських освітніх платформах «На урок», «Всеосвіта» (<https://ln.run/P2j2E>); лекцій ОК «Корекційно-розвивальна робота з дітьми з порушеннями

психофізичного розвитку» (Ханзерук Л., доцент УДУ імені М. Драгоманова); ВК «Основи сурдопедагогіки та сурдоперекладу» (Король І. дефектолог ДНЗ №28); практичних/лабораторних занять (Луканьова Л., вихователь-методист, вчитель-дефектолог Крупівського НРЦ; Марковець О., завідувачка ДНЗ №28 компенсуючого типу; Мрочко Н. директорка КУ «ІРЦ» Ківерцівської міської ради), керівництво виробничою (адміністративно-управлінською) практикою (Дацюк О., директор Крупівського НРЦ). НПП, що викладають на ОП, мають досвід практичної діяльності у сфері освіти осіб з ООП (Кузава І, Брушневська І., Мацюк З.). За результатами опитування 100% здобувачів позитивно оцінюють залучення професіоналів-практиків, експертів до викладання на ОП (вебсторінка факультету: <http://surl.li/edhvx>, вкладка Спеціальна освіта, лінк Опитування щодо якості освітньої програми. Результати анкетування «Освіта очима студентів» блок 1, питання 4). Професіонали-практики залучаються до засідання робочої групи щодо розробки та перегляду ОП, що підтверджено під час засідання фокус-групи та представлено за 2022 р., 2023 р. інформацією (відгуки, рецензії, витяги з протоколів, зведена таблиця пропозицій та рекомендацій) на веб-сторінці факультету: <http://surl.li/edhvx>, вкладка Спеціальна освіта, лінк ОПП Спеціальна освіта. Інклюзивна освіта (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-pedahohichnoyi-osvity-ta-sotsialnoyi-roboty>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів регламентується Положенням про підвищення кваліфікації (<https://cutt.ly/zwdTwoOv>), наукове стажування – Положенням про наукове стажування аспірантів, докторантів, наукових і НПП у провідних закладах ВО та наукових установах за кордоном (<https://cutt.ly/4wdTr69P>) і відбувається на основі укладених угод з низкою установ (<https://cutt.ly/jwdTeede>). НПП проходять стажування: на базі УДУ імені М. П. Драгоманова (Кузава І., Стасюк Л., Сергеева В.), КПНУ імені Івана Огієнка (Мацюк З.), Тернопільського НПУ імені Володимира Гнатюка (Сидорук І.), у т.ч. міжнародного (відповідь на запит з від 20.09.23 р.), зокрема – Північного університетського центру, м. Бая-Маре, Румунія (Сергеева В., Брушневська І.); курси з вивчення іноземних мов на базі мовного центру «Світ» ЗВО (Брушневська І., Кузава І., Мацюк З. Стасюк Л. відповідь на запит 5 від 21 вересня 2023 р). Під час роботи фокус груп з'ясовано, що професійному зростанню НПП сприяє наявність у ЗВО власних програм підвищення кваліфікації (<https://vnu.edu.ua/uk/pidvishchennya-kvalifikaciyi>), залучення НПП до курсів з підготовки до роботи в умовах модернізації освіти, створення дистанційних курсів для навчання у системі Moodle (<http://194.44.187.60/moodle/>), участь у конференціях, сертифікованих вебінарах відповідно до напрямку окремих ОК, що представлено у таблиці 2 звіту самооцінювання, відкритому доступі на вебсторінці факультету: <http://surl.li/edhvx>, вкладка Спеціальна освіта, лінк Конференції, семінари, круглі столи.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Систему матеріального та морального заохочення у ВНУ регламентовано Статутом (<https://cutt.ly/ZwaXtAo1>), Правилами внутрішнього розпорядку (<https://cutt.ly/UwdTyEoH>), Колективним договором (<https://cutt.ly/EwdTySLb>), Положенням про рейтингове оцінювання (<https://cutt.ly/owdTyLV8>). Під час проведення фокус груп з керівництвом, адміністрацією ВНУ, викладачами ОП підтверджено стимулювання НПП ОП з боку ЗВО шляхом: проведення щорічного рейтингування НПП (<https://vnu.edu.ua/uk/news/suspilstvo/reytynh-naukovo-pedahohichnykh-pratsivnykiv-za-pidsumkamy-2022-roku>), врахування його результатів при обранні на посади; диференційованого розподілу годин навчального навантаження (професор - 450 год./ст., доцент - 500 год./ст., ст.викл. - 525 год./ст., асистент - 550 год./ст.) та зменшення його обсягу за різні види науково-педагогічної діяльності (публікація статей у журналах Scopus і Web of Science, виконання обов'язків гаранта ОП та ін.); преміювання (Брушневська І., Мацюк З., Кузава І., Сидорук І., Сергеева В.) (<https://ln.run/DIXT1>), зменшення годин навчального навантаження, вручення подяк (Брушневська І., Мацюк З., Стасюк Л.), почесних грамот (Кузава І., Мацюк З.) та нагородження нагрудним знаком (Мацюк З). На запит ЕГ представлено копії наказів підтвердження моральної винагороди (грамоти, подяки) та преміювання НПП ОП: (відповідь на запит 6 від 20.09.23 р.).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

В усіх викладачів ОП наявні наукові публікації у фахових виданнях України та журналах Scopus і Web of Science, які корелюються з ОК (ЗП1-ЗП4; ПП5-ПП11). Діє дієва система стимулювання НПП до професійного розвитку та досконалості у викладанні через: врахування результатів рейтингування при обранні на посади; диференційований розподіл годин навчального навантаження відповідно до займаної посади (550/525/500/450 год. на 1 ставку асистент/ст.викл./доцент/професор), зменшення його обсягу за виконання різних видів науково-педагогічної діяльності (публікація статей у журналах Scopus і Web of Science, виконання обов'язків гаранта ОП та ін.); моральну та матеріальну винагороду.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Відсутність налагодженої системної взаємодії з роботодавцями у різних її формах та висвітлення результатів у вільному доступі. Рекомендовано впродовж 2023-2024 н.р. налагодити системну взаємодію з роботодавцями у різних її формах з висвітленням результатів у вільному доступі.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма за критерієм 6 відповідає рівню В, оскільки академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, може дозволити досягти визначених відповідною ОП цілей та програмних результатів навчання, що підтверджується також і низкою наукових статей, які корелюються з ОК, стажуваннями. У ЗВО діє ефективна система стимулювання викладацької майстерності та професійного розвитку, відбувається залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять. Однак, потребує налагодження системної взаємодії з роботодавцями у різних її формах з висвітленням результатів у вільному доступі. Підкритерії 6.1, 6.2, 6.4, 6.5 – відповідають відповідним вимогам, підкритерій 6.3 – частково, і може бути доопрацьовано впродовж навчального року.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

У ході онлайн-зустрічей та під час аналізу самооцінювання встановлено, що фінансові та матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення переважно дозволяють досягти визначених ОП цілей, програмних результатів навчання. У ЗВО належним чином облаштовані навчальні аудиторії, в тому числі з сучасною мультимедійною апаратурою, забезпечено безкоштовний доступ до безпроводного інтернету Wi-Fi, наявні 6 комп'ютерних класів, спорткомплекс, спортивні зали, актові зали, коворкінг-центр, інклюзивний хаб, музеї, оздоровчий табір з базами практики «Гарт», наукова бібліотека, що містить збірки наукових періодичних видань, навчальні посібники, електронний репозитарій. Студенти мають можливість поселитися в гуртожитки. Всі корпуси та гуртожитки обладнані відповідно до всіх вимог експлуатації, мають уриття. На факультеті існує позитивна практика створення фахових аудиторій з відповідним обладнанням. Зокрема, аудиторії-локації «Мовограй» і «Розумаха», в яких відбувається проведення практичних та лабораторних занять. Обладнання у вказаних аудиторіях здебільшого спрямоване на формування компетенцій вчителя-логопеда, олігофренопедагога, проте під час огляду матеріально-технічної бази було зазначено, що планується створення подібної аудиторії, яка буде облаштована безпосередньо для формування умінь роботи вчителя-дефектолога з особами з порушеннями чи втратою зору та слуху. Навчально-методичне забезпечення також потребує посилення задля формування фахових компетентностей вчителя-дефектолога (за всіма спеціалізаціями), зокрема проведення діагностичної і корекційно-розвиткової роботи з дітьми з порушеннями зору, слуху, ОРА тощо.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Експертною групою встановлено, що викладачі та здобувачі вищої освіти мають безоплатний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької наукової діяльності, у тому числі до наукометричних баз даних Scopus, WoS та ScienceDirect. ВНУ імені Лесі Українки має підписаний тристоронній договір з ТОВ «Плагіат» та благодійною організацією «Смарт Фундейшн» (№ 090922-З від 09 вересня 2022р.) про надання товариством послуг на використання програмно-обчислювального комплексу StrikePlagiarism для перевірки курсових, бакалаврських та магістерських робіт здобувачів вищої освіти на наявність академічного плагиату. Договір з ТВО "АНТИПЛАГІАТ" проходить заключну стадію підписання, але за словами представників ЗВО вже відкрито доступ для перевірки робіт. Студенти мають змогу двічі безкоштовно перевірити кваліфікаційні роботи: по одному разу в двох системах. Бібліотека університету має доволі потужний фонд з загальною кількістю близько 845 тисяч примірників. На сайті бібліотеки розміщені інституційний репозитарій Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://evnuir.vnu.edu.ua/>), електронний каталог (<http://catalog.library.vnu.edu.ua/>). Зручними є послуги бібліотеки щодо тематичного підбору літератури до навчальних та наукових робіт, редагування списків використаних джерел (<https://library.vnu.edu.ua/services/online-services/reference/>), попереднього замовлення книг (<https://library.vnu.edu.ua/services/online-services/pre-order->

books/), віртуальної бібліографічної довідки (<https://library.vnu.edu.ua/services/online-services/virtual-dov/>), отримання класифікаційних індексів УДК / JEL (<https://library.vnu.edu.ua/services/online-services/udc-jel/>). Також бібліотека пропонує користувачам послуги МБА – міжбібліотечного абонементу, заснованого на використанні документів з фондів інших бібліотек України. Студенти та НПП мають доступ до періодичних видань з питань спеціальної освіти: «Дефектолог», «Особлива дитина», «Дитина з ООП» та інші, але під час зустрічей встановлено, що з початку пандемії Covid-19, потім військової агресії передплата на них не відбувалася.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час онлайн-зустрічей підтверджено безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП. Важливим є факт наявності в кожному корпусі та гуртожитках укриття, куди студенти спускаються під час повітряних тривог. У ЗВО діє відділ охорони праці, який контролює дотримання вимог з безпеки життєдіяльності. Представники відділу також повідомили, що ними розроблено пам'ятки дій у разі надзвичайних ситуацій та поширено серед ЗО і НПП. На початку навчального року куратори проводять інструктажі з охорони праці, дій у разі повітряної тривоги, протипожежної безпеки, що відображається в журналі. Здобувачі освіти підтвердили проходження інструктажів. Для підтримки психологічного здоров'я функціонує Центр духовно-психологічної підтримки населення у стресових ситуаціях (<https://cutt.ly/OwdOkc7c>) та психологічна служба. За безкоштовною психологічною консультацією можна звернутися у корпус С, каб. 122 (вул. Потапова, 9) або за телефоном: 24-15-44. Також доступна онлайн-форма для анонімного звернення до психологічної служби: (https://forms.office.com/pages/responsepage.aspx?id=UyHPee_cNk6rjlllCyNmjqdbrqthKP5OiltawOD52BtUMDZPTUxBN05LTUIITUNOUFhNVVoFBSORNVy4u)

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Необхідну інформацію щодо організації освітнього процесу студенти можуть знайти на сайті університету чи факультету, у спільноті факультету у Facebook (<https://ln.run/1bhgh>) і кафедри (<https://ln.run/LpNUv>), інформаційних стендах. Проте варто зазначити, що деякі посилання на сайті не активні, на момент акредитації також не було розміщено графік освітнього процесу на 2023-2024 н.р. Загальні питання організації навчання здобувачі мають змогу дізнатись в деканаті, на кафедрі. Оперативне інформування відбувається через Viber, Telegram тощо. Консультативна та соціальна підтримка реалізується через відділ молодіжної політики та соціальної роботи, органи студентського самоврядування, юридичний відділ, профком студентів. Номери телефонів, адреси розташування відділів та відповідних структурних підрозділів, питання, з яких можна звернутися за допомогою розміщені на сайті університету у розділі «Куди звернутися студенту, якщо?» (<https://vnu.edu.ua/uk/kudy-zvernutysya-studentu-yakshcho>). В університеті є можливість отримання соціальних стипендій, але студенти ОПП «Спеціальна освіта. Інклюзивна освіта» навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб. Якщо студенти потребуватимуть матеріальної допомоги, вони мають змогу звернутися до профкому.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час дистанційного візиту ЕГ з'ясовано, що за освітньою програмою «Спеціальна освіта. Інклюзивна освіта» в Волинському національному університеті імені Лесі Українки особи з особливими освітніми потребами не навчаються, але створені необхідні умови для цього. У процесі огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано стаціонарні металеві пандуси для осіб з обмеженою рухливістю, тактильні вказівники шрифтом Брайля, але потребує виділення першої та останньої сходинки контрастно промаркованою лінією. У ЗВО функціонує інклюзивний хаб, який має на меті реалізацію культурних прав осіб з інвалідністю (<https://inlub.lutsk.ua/>) та реабілітаційна клініка (<https://ln.run/pRLuv>), яка надає допомогу пацієнтам із порушенням опорно-рухового апарату.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У Волинському національному університеті імені Лесі Українки розроблені відповідні нормативні документи, що регулюють вирішення конфліктних ситуацій: Правила внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/UwdTyEoH>); Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/Uwa8Y1m>), що передбачає врегулювання ситуацій у разі конфлікту інтересів, протидію гендерній дискримінації; врегулювання конфліктів у навчальному та освітньому процесі; протидію сексуальним

домаганням, булінгу та врегулювання конфліктів у міжособистісних стосунках суб'єктів освітнього середовища. Відповідно до зазначених вище нормативних документів процедура вирішення конфліктних ситуацій письмове або усне звернення до декана, ректора, через органи студентського самоврядування, скриньку довіри (анонімна форма https://forms.office.com/pages/responsepage.aspx?id=UyHPee_cNk6rjlllCyNmjqdbrqthKP5OiltawOD52BtUMDZPTUxBN05LTUUITUNOUFhNV0FBS0RNVy4u та у холі корпусу); створення представником відповідної комісії, склад якої залежить від типу скарги; розгляд скарги та усунення її причин. У ЗВО працює лабораторія медіації та відновного правосуддя, один із пріоритетів якої – врегулювання конфліктів між учасниками освітнього процесу. Під час онлайн-зустрічі встановлено, що конфліктних ситуацій у студентів не виникало, деякі з них частово ознайомлені з процедурою вирішення конфліктних ситуацій. Робота щодо запобігання корупційним явищам у ВНУ імені Лесі Українки здійснюється згідно з Наказом про запобігання проявам корупційних правопорушень в Університеті (<https://cutt.ly/Bwa4oDrO>). У ЗВО також введено посаду уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції (<https://ln.run/9FpEx>), яка щороку проводить лекції для студентів щодо запобігання корупції. На сайті університету розміщена сторінка “Повідомити про корупцію” (https://ln.run/MPU_f), яка містить необхідну інформацію щодо звернення у разі виявлення випадків корупції.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

У ЗВО належним чином облаштовані сучасні навчальні аудиторії, в тому числі фахові аудиторії з відповідним обладнанням: аудиторії-локації «Мовограй» і «Розумаха», забезпечено безкоштовний доступ до безпроводного інтернету Wi-Fi, наявні 6 комп'ютерних класів, ковортинг-центр, інклюзивний хаб, кожен навчальний корпус та гуртожитки мають укріття.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Наявна необхідність посилення навчально-методичного забезпечення з метою формування фахових компетентностей вчителя-дефектолога (за всіма спеціалізаціями), зокрема проведення діагностичної і корекційно-розвиткової роботи з дітьми з порушеннями зору, слуху, ОРА. У приміщеннях ЗВО потребує виділення першої та останньої сходинки контрастно промаркованою лінією. Рекомендовано протягом 2023-2024 н.р. оновити навчально-методичне забезпечення з урахуванням необхідності формування фахових компетентностей вчителя-дефектолога щодо проведення діагностичної і корекційно-розвиткової роботи з дітьми з порушеннями зору, слуху, ОРА; здійснити маркування першої та останньої сходинки контрастною лінією.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП відповідає критерію 7. У цілому, фінансові та матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення дозволяють досягти більшості визначених ОП цілей, програмних результатів навчання. У ЗВО відбувається оновлення матеріально-технічної бази, облаштовано фахові аудиторії, освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, студентам надається кваліфікована освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка. Проте варто додатково забезпечити контрастне маркування першої та останньої сходинки для людей з порушеннями зору. Підкритерії 7.2, 7.3, 7.4, 7.6 повністю відповідають вимогам, підкритерії 7.1 та 7.5 - частково і можуть бути виправлені у найкоротші терміни.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми у ВНУ імені Л. Українки регулюються Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості ВО (<http://surl.li/beuct>), Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття ОП у ВНУ імені Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_perehliad_zakryttia_OP.pdf); Порядком формування ОП та НП підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим,

освітньо-творчим) рівнями ВО денної (очної) та заочної форм навчання у ВНУ імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/%Do%Ao%Do%B5%Do%BA%Do%BE%Do%BC%Do%B5%Do%BD%Do%B4_%Do%B4%Do%BE_%Do%BD%Do%Bo%Do%B2%D1%87._%Do%BF%Do%BB_2023-%Do%91%Do%9C%Do%90.pdf); Положенням про організацію освітнього процесу у ЗВО (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022Polozhennya_pro_org_anizatsiyu_navch._pr_otsesu_u_VNU_%D1%80%Do%B5%Do%B4.pdf). Освітню програму було розроблено та затверджено 28 червня 2022 р. відповідно до визначених процедур вказаними вище нормативними документами. На сайті університету було розміщено проєкт ОП, форму для внесення пропозицій (https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=UyHPee_cNk6rjllCyNmqt3rZEqex5Pp203cbHnqO1UMVdPRkRHWlM5MUZNRU9XTjdHTzE3QTBMOS4u). Результати громадського обговорення та співпраці зі стейкхолдерами було обговорено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти від 27 травня 2022 р. (<http://surl.li/loifj>). Моніторинг та перегляд ОП було здійснено 2023 року. 13 березня 2023 року було організовано круглий стіл за участі стейкхолдерів. За результатами перегляду було внесено зміни до ОП та навчального плану за ініціативи роботодавців, здобувачів та академічного персоналу. Таким чином, у ході зустрічей та під час вивчення документації ЕГ переконалася у дотриманні визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості шляхом участі в громадському обговоренні (<https://vnu.edu.ua/hromadske-obhovorennya>), круглих столах (<https://vnu.edu.ua/uk/news/na-kafedri-spetsialnoyi-ta-inklyuzyvnoyi-osvity-obhovoryly-osvitni-prohramy>), проходження анкетування (<https://docs.google.com/forms/d/1eLWKBreE3lRhvmNkP-oVcMteDyFVR69zynUIOTEq-o/viewanalytics>). До роботи робочої групи із перегляду ОП залучена здобувачка 2 курсу Демчук А. За ініціативи здобувачів освіти під час перегляду ОП введено проведення лабораторних занять з ОК Корекційно-розвивальна робота з дітьми з порушеннями психофізичного розвитку (24 год.) у спеціальних закладах шляхом залучення фахівців-практиків до викладання ОК. У разі необхідності студенти мають змогу звернутися до органів студентського самоврядування, котрі можуть здійснювати збір, аналіз, узагальнення зауважень і пропозицій ЗО щодо організації та покращення якості освітнього процесу, вносити пропозиції щодо контролю за його якістю, покращення матеріально-технічного забезпечення. Під час зустрічі з представниками студентського самоврядування встановлено, що періодично студентська рада організовує опитування студентів, останнє з них щодо задоволеністю проживання в гуртожитках. В результаті було вирішено запити, що надійшли від студентів. Студентське самоврядування розглядає результати громадського обговорення, пропозиції здобувачів освіти щодо оновлення ОП на відповідних засіданнях (blob:<https://office.naqa.gov.ua/56abef88-ed80-4a87-ad47-dee06a96d26d>), бере участь у затвердженні освітніх програм.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У ході акредитаційної експертизи встановлено участь роботодавців у процесі періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. Спілкування під час онлайн-зустрічей та ознайомлення з документацією кафедри засвідчують участь роботодавців у круглих столах присвячених обговоренню ОП (<https://vnu.edu.ua/uk/news/na-kafedri-spetsialnoyi-ta-inklyuzyvnoyi-osvity-obhovoryly-osvitni-prohramy>), її рецензуванні, наданні зворотнього зв'язку щодо підготовки студентів-практикантів. Значна частина роботодавців залучена до викладання за сумісництвом, тому вони надають пропозиції і під час розробки силабусів, програм практик. Пропозиції роботодавців враховуються під час перегляду ОП. Так, за пропозицією завідувачки Ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти ВІППО Мазурик Т. В. внесено компонент ЗП 1 Психологія взаємодії, перенесено з червня на травень проходження виробничої (адміністративноуправлінської) практики у закладах освіти з інклюзивним навчанням, інклюзивно-ресурсних центрах; за ініціативи директорки КУ «ІРЦ» Ківерцівської міської ради Мрочко Н. Є. залучено практиків до викладання на ОПП на умовах погодинної оплати, сумісництва. Значна частина пропозицій роботодавців вже була реалізована на ОП. На сайті факультету також розміщено загальну анкету для опитування роботодавців щодо якості знань здобувачів вищої освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfACSELoNEAsv-09xNiOJMvhrw7NKNc_JpzE4E9yJqOQLx54g/viewform), але вона включала переважно запитання щодо організації освітнього процесу на ОПП «Корекційна психопедагогіка та логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Анкети для опитування роботодавців щодо ОП «Спеціальна освіта. Інклюзивна освіта» чи результатів подібного опитування у вільному доступі не розміщено.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випускників за ОПП «Спеціальна освіта. Інклюзивна освіта» ще не було, але на кафедрі існує практика збирання інформації випускників спеціальності 016 Спеціальна освіта інших ОП. Комунікація з випускниками здійснюється

через Facebook-спільноту кафедри (<https://ln.run/LpNUv>), розроблено на анкету (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSe8vwyophyPhTSeMDJ_pQvH1mGe96CoqumwO5N9wYvQx_1Chw/viewform) для моніторингу та створення інформаційної бази випускників, яка розміщена на сайті університету (<http://surl.li/loifr>). Варто зазначити, що університет сприяє працевлаштуванню студентів: Відділ молодіжної політики та соціальної роботи надає інформацію з банку постійних і тимчасових вакансій для працевлаштування випускників і студентів у різних сферах, здійснює профорієнтаційну допомогу (очні та онлайн профорієнтаційні консультації зі студентами випускних курсів Університету); допомог в написанні резюме і супровідного та мотиваційного листів, що безпосередньо надалі сприяє відслідковуванню кар'єрного шляху випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Згідно з Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/lpcbv>), структуру системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЗВО формують структурні підрозділи, науково-педагогічний персонал, здобувачі освіти, представники адміністрації і допоміжних служб Університету. Організація системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ЗВО відбувається на п'яти рівнях: перший - здобувачі освіти, здійснення соціологічних опитувань здобувачів вищої освіти (анонімне анкетування (<https://ln.run/SC9Sb>) та загальноуніверситетське онлайн-опитування «Освіта очима студентів» (https://docs.google.com/forms/d/1wIntxMSUj4R7n86ue3Ia97nC_LobV-D6Ve785QOzWxQ/viewform?edit_requested=true)); другий - гаранті, НПП, завідувачі кафедр, які реалізують систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти через ініціювання, формування та безпосередньої реалізації освітніх програм, виконання вимог та встановлених нормативів щодо якісної організації освітньої діяльності, моніторинг та періодичний (щороку) перегляд освітніх програм тощо; третій - факультети/інститути; четвертий - структурні підрозділи Університету, що відповідають за реалізацію процедур і заходів щодо забезпечення якості вищої освіти; п'ятий - Наглядова рада Університету, Ректорат, Вчена рада Університету. Важливим аспектом системи якості закладу вищої освіти є також функціонування школи гарантів (<https://vnu.edu.ua/uk/news/trivae-robota-universitetskoj-shkoli-garantiv>) На основі моніторингу ОП НПП кафедри та гарантом ОП було введено до ОП та НП ОК ЗП 1 (уніфікований на рівні ЗВО), ЗП 3, ПП 2, ПП 8.2, ПП 8.4; оновлено назви, зміст ОК, перелік ВК, тем кваліфікаційних робіт; переглянуто ЗК, СК, ПРН; внесено зміни в розподіл кредитів на практики, а в НП конкретизовано терміни проходження навчальних практик; оновлено силабуси ОК; враховано пропозицію активізувати створення НПП дистанційних електронних курсів на платформі Moodle з метою забезпечення можливості формувати необхідні ПРН за ОП в умовах навчання під час карантинних обмежень, воєнного стану.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Дана акредитація є первинною для ОПП "Спеціальна освіта. Інклюзивна освіта", але ЗВО було враховано певні рекомендації, висловлені під час акредитації ОП "Корекційна психопедагогіка та логопедія" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (2021 р., 2023 р.). Зокрема, розроблено наскрізну програму практик (https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21722/1/praktyka_mr.pdf), укладено договори про підготовку здобувачів з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти (<blob:https://office.naq.gov.ua/98b49787-343b-462e-8d29-465d6d20e0b7>); структурно-логічно схему розроблена з урахуванням зручності під час визначення логічних зв'язків між ОК, оновлено списки рекомендованої літератури, запроваджено сертифіковану програму з перевірки на плагіат наукових робіт НПП і здобувачів – укладений офіційний договір з розробником сервісу StrikePlagiarism, підсилено професорсько-викладацький склад кафедри, до викладацької діяльності залучені 4 представники роботодавців (Король І.В., Луканьова Л.О., Марковець О.О., Мрочко Н. Є.).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Проведені інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти, випускниками, роботодавцями, навчально-педагогічними працівниками та керівництвом ЗВО, надані та розглянуті документи дають підстави стверджувати, що у ВНУ імені Л. Українки сформовано культуру якості. Експертною групою підтверджено залучення учасників академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП, її розробки, погодження, затвердження, оновлення та реалізації. До покращення якості ОП залучають також представників академічної спільноти інших ЗВО. За пропозицією докторки педагогічних наук, професорки, завідувачки кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, Пахомової Н. Г. До ОПП "Спеціальна освіта. Інклюзивна освіта" внесено компонент ЗП 1 Психологія взаємодії (<http://surl.li/lpgba>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Стейкхолдери залучені до процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми: беруть участь у круглих столах щодо обговорення ОП, здобувачі вищої освіти залучені до анкетування, студентське самоврядування розглядає результати громадського обговорення ОП та має змогу вносити пропозиції ЗО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

У відкритому доступі відсутні анкета для опитування роботодавців щодо ОП «Спеціальна освіта. Інклюзивна освіта» та результати подібного анкетування. Рекомендовано впродовж навчального року розробити та розмістити на сайті анкету для опитування роботодавців щодо ОП «Спеціальна освіта. Інклюзивна освіта». Також ЕГ рекомендує адміністрації факультету протягом наступного року створити раду стейкхолдерів факультету з метою упорядкованого та систематичного обговорення можливостей покращення освітньої програми «Спеціальна освіта. Інклюзивна освіта».

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ВНУ імені Л. Українки наявні процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, до яких долучено НПП, студентів, роботодавців. Студентське самоврядування розглядає результати громадського обговорення, пропозиції здобувачів освіти щодо оновлення ОП на відповідних засіданнях. Роботодавці залучаються до участі у круглих столах, однак, потребує налагодження анкетування роботодавців, різних форм роботи з ними, аналіз та розміщення результатів їх опитування. Підкритерії 8.1, 8.2, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7 повністю відповідають відповідним вимогам, підкритерій 8.3 - частково і може бути виправлений найближчим часом.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Після ознайомлення зі Статутом ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/g2OUcGo>); Колективним договором ВНУ імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/uk/kolektivniy-dogovir-vnu>); Правилами прийому до ВНУ імені Лесі Українки (<https://vstup.vnu.edu.ua/>), Положенням про організацію навчального процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/22PQ6IN>); Правилами внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/uk/pravila-vnutrishnogo-rozporядku-snu-imeni-lesi-ukrainki>); Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_poriadok_vyrishennia_konfliktnykh_sytuatsii.pdf) експертна група дійшла до висновку, що у закладі вищої освіти наявні чіткі та зрозумілі правила і процедури, які визначають права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Вони доступні для всіх зацікавлених осіб на офіційному веб-сайті Університету в окремому розділі (<https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проекти ОП 2022 та 2023 років були завчасно розміщені на офіційному сайті у розділі «Громадське обговорення» (<https://vnu.edu.ua/uk/hromadske-obhovorennya>). На цій же веб-сторінці розміщена анкета для внесення пропозицій та зауважень стейкхолдерів (https://forms.office.com/pages/responsepage.aspx?id=UyHPee_cNk6rjlllCyNmqqbwTECc0u1GrZ2BuaU_PjxURUpFVzhCToJPSzBNNTJKOVRWQVlGSURWVy4u).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Загалом, на веб-сайті ВНУ імені Лесі Українки своєчасно оновлюється достовірна інформація про освітню програму, включаючи її цілі очікувані результати навчання та компоненти (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-pedahohichnoyi-osvity-ta-sotsialnoyi-roboty>). Проте у ході роботи ЕГ було виявлено, що не всі посилання завжди є активними (відгуки та рецензії на ОП 2022 року, протоколи обговорення ОП 2022 року). Також на момент початку акредитації на сайті не було розміщено графік освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу визначені широким колом нормативних документів ЗВО, є зрозумілими та доступними. Проект ОП завчасно розміщується для громадського обговорення на сайті університету з формою для внесення пропозицій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Деякі посилання на сайті не завжди є активними (відгуки та рецензії на ОП 2022 року, протоколи обговорення ОП 2022 року), що ускладнює інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Рекомендовано до кінця 2023-2024 н.р. забезпечити доступність посилань та своєчасне розміщення інформації на вебсторінках Університету.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітня програма відповідає вимогам критерію 9: у ЗВО визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, на офіційному веб-сайті оприлюднено необхідну інформацію про ОП, завчасно розміщено її проект та анкета для отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів), але не всі посилання на сайті завжди є активними. Підкритерії 9.1., 9.2, повністю відповідають вимогам, підкритерій 9.3 - частково, проте виявлені недоліки є несуттєвими та можуть бути усунені в найкоротші терміни, що дозволяє встановити рівень відповідності В критерію 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики

аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	E
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Мамічева Олена Володимирівна

Члени експертної групи

Бондаренко Юлія Анатоліївна

Здір Дарина Русланівна